

ASKEBLADET - DESEMBER

Avis for Ask barnehage, nr. 2 barnehageåret 2015/2016

*Et barn
er laget av hundre.
Barnet har
hundre språk
hundre hender
hundre tanker
hundre måter å tenke på
å leke og å snakke på
hundre alltid hundre
måter å lytte
å undres, å synes om
hundre lyster
å synge og forstå
hundre verdener
å oppdage
hundre verdener
å oppfinne
hundre verdener
å drømme frem.*

Informasjon fra styrer

Skal vi kappløpe til porten?

Barnehagens parkeringsplass er ikke lengre så trang som den var med full barnehage. Samtidig ser både foreldre og personale at det oppstår en del farlige situasjoner fordi barn springer alene ut av porten i barnehagen.

For å få til en god sikkerhet, må alle voksne spille på lag. Det er svært viktig at personale og foreldre samarbeider om å lære barna at de aldri skal springe alene ut på parkeringsplassen. Ser vi barn som åpner opp porten alene, springer ut på parkeringsplassen alene eller er beveger seg på parkeringsplassen uten voksne - må vi hjelpe hverandre. Vi må fortelle barna at uansett om porten er åpen eller lukket - så skal de stoppe ved porten og vente til det kommer en voksen.

Tre enkle regler som vi alle kan lære barna:

- Ikke åpne porten selv, det skal de voksne gjøre.
- Stopp ved porten og vent til det kommer en voksen.
- Vent til mor/far har lukket porten etter seg, før dere går sammen til bilen.

Ser du et barn alene på parkeringsplassen: Stopp barnet og vær der til mor/far kommer. Minn barnet på at det må vente innenfor porten og ikke gå alene ut til parkeringsplassen uten voksne. Det er for sent når ulykken har skjedd. I utetiden i barnehagen møter vi ikke problemer med at barna åpner porten selv. Da vet de at dette ikke er lov. Barna må få samme hjelp til forståelse også når det er hentetid i barnehagen. Som en mamma skrev i en mail:

«Har i den siste tiden opplevd at porten står åpen på ettermiddagstid. Om det er voksne som ikke lukker, evt. barn som klarer å åpne den vet jeg ikke. Det er jo så populært å kappløpe bort til porten, men når da porten er åpen, løper ungene bort til bilene. Dette synes jeg er veldig skummelt og ekkelt. Hadde en god alvorsprat med barnet mitt i dag at selv om andre barn gjør det, trenger ikke mitt barn å gjøre det. Det er jo like viktig å lukke den porten morgen som ettermiddag. Og barn som rekker opp for å åpne selv, burde rett og slett ikke få lov til det.»

Ny medarbeider på Virvel

I desember starter det 5 nye småbarn på avdeling Virvel og vi blir 4 fulltallige avdelinger. I den forbindelse starter det en ny barnehagelærer i barnehagen. Ansettelsesutvalget hadde klar sin innstilling 25. november og 1. desember fikk vi bekreftet at kandidaten tok i mot stillingen.

Vår nye barnehagelærer heter Stina Ø. Sigvaldsen. I tillegg til barnehagelærer har hun tatt mastergrad i dramapedagogikk. Hun har tidligere erfaring fra å jobbe i barnehage, og har også jobbet på småbarnsavdeling. Vi gleder oss til å ta imot Stina. Hennes første

dag i barnehagen er mandag 7. desember. Lisbeth er fortsatt pedagogisk leder og Jill fortsetter også som vanlig

Styrket grunnbemanning på Gnisten

I forbindelse med ekstra behov i barnegruppen på avdeling Gnisten, har vi fått midler til å styrke grunnbemanningen i desember. I den forbindelse vil Mina fra PVS og Joseph jobbe her. Vi har søkt om å få midler for våren 2016, men har ikke fått svar enda. Både Mina og Joseph vil presentere seg etter hvert som de treffer dere.

Pedagogisk hjørne - status i prosjektene

Hva trenger barna nå av kompetanse og kunnskaper for å mestre det samfunnet de skal forvalte som voksne? Ingen kan forutsi fremtiden - det er det eneste sikre vi kan si - at fremtiden er usikker. Men vi vet at informasjons- og teknologiutviklingen går lynraskt. All faktakunnskap kan søkes opp med et tastetrykk. Vi vet at forskningsfunn som er sannheter i dag, er gammel og utdatert kunnskap nesten før de er konstatert. Barn trenger ikke flere gamle faktakunnskaper. Barn trenger å kunne sortere i kunnskapsmengden - de må mestre å prioritere, og de må klare å velge bort.

Barna må også kunne forstå det de finner ut, og kunne bruke den nye kunnskapen i nye sammenhenger. Dette betyr at de må kunne sette sammen ting på nye måter. Dette er en viktig kreativ egenskap - og den kan trenes. Det handler om å stadig se samme sak/gjenstand/fenomen på en ny måte - fra en ny vinkel - med andre briller. Å ta i bruk kunst, hjelper oss til å kunne se at det stadig finnes nye måter å forstå og se verden på. Når vi ser på en ting - ser vi alle forskjellige ting. Disse ulike måtene å se verden på - er en kilde til nye fakta. Når vi tar i bruk dialogen for å drøfte det man selv har forstått med noen som tenker annerledes, vil vi forme nye kunnskaper og innsikter. I prosjektene brukes dialogen aktivt for å forhandle oss frem til enighet om hva vi ser/opplever og hva vi skal skape sammen. Dette er kjernen i prosjektene. Da setter vi sammen ulike måter å se verden på - på en ny måte. Slik skapes kunnskap.

Det er det enkelte individs indre forestillinger, opplevelser og følelser som står i sentrum for det lekende sanselige uttrykk. Barnets uttrykk «er i leken», men barnet kan senere gjennom improvisasjon og håndverk skape et bevisst kunstnerisk uttrykk for sine tanker og følelser som kan kommuniseres til andre, det som Malcom Ross kaller "a holding form", **en sansbar form** som er essensen av den opprinnelige følelsesimpuls.

Prosjektene i barnehagen har nå vært gjennom det vi kaller inntrykksfasen. Temaet vårt er **bærekraftig utvikling** og hoved-tittelen er **AHH-dette er livet**.

I inntrykksfasen undersøker vi ulike fenomener og samler inntrykk gjennom sanseapparatet. I år har vi hatt mye fokus på dyr og natur. Dette har vi sett på i sammenheng med forsøpling. Flere gamle helter og fortellinger som Taremareby og Blekkulf har fått nytt liv. Barna har hørt fortellinger, eventyr, sunget sanger, sett film, vært på turer til fjæren og i skog og mark. Vi har ledd på nett og i bøker etter faktainformasjon. Vi har kategorisert noen av gjenstandene vi har funnet på turene. Når vi kommer over jul, vil vi ha en liten repetisjon og gjenfortelle de viktigste inntrykkene vi har samlet. Deretter fortsetter vi med uttrykksfasen. Her vil barna få jobbe mer med kunstneren Chris Jordan. Vi vil jobbe med varierte estetiske uttryksformer og oppfordre barna til å skape sitt eget uttrykk. Hva synes de egentlig om alt søppelet som er i naturen? Hva kan vi gjøre for å få mindre søppel?

Parallelt med dette jobber pedagogene for å finne ut mer om hvilken forståelse barn har for egen medvirkning. For oss er det blitt mer og mer sentralt at barna forstår at de har en mulighet til å påvirke, kun slik kan vi skape et bærekraftig samfunn. Når vi flytter oss fra å være brikker i et spill til å være aktive aktører. Etter hvert som vi har jobbet med dette, ser vi betydningen av å jobbe med empati. Empati er en viktig del i vårt sosiale kompetanseprogram. Kun ved å forstå og ta ansvar for seg selv og sine omgivelser, vil vi få et bærekraftig samfunn.

I barnehagen handler det om de nære tingene. Vi jobber konkret og enkelt. Det høres stort og flott ut når vi setter ord på det, men det handler i bunn og grunn om å lære å SE. Se hverandre, se dyr og se natur og tilpasse seg, slik at vi ikke ødelegger eller skader. Når vi tar inn meitemark i terrarium, så må vi vise omsorg - mate, gi vann, gi luft og skape et miljø hvor meitemarken kan overleve.

Underveis i prosjektet samler vi dokumentasjon av prosessen. Vi er ikke opptatt av å vise hva enkeltbarn gjør, men å fortelle historien om læringsreisen vi er på sammen. Dere vil oppdage at vi vil ha mindre og mindre fokus på å ta bilder av enkeltbarn og mere og mer fokus på de ulike prosessene vi er i. Vi beveger oss over i rammeplanens fokus; fokus på læring og læringsprosesser. Som pedagoger er vi ikke privatfotografer, men profesjonelle yrkesutøvere med ansvar for å sikre barnas dannelses- og læringsaktiviteter. Dette er det vi skal ta bilder av, beskrive og reflektere over.

Førskolegruppen på juletrehandel

Onsdag 2.12 var førskolegruppen på tur til Frydenlund på Ask for å kjøpe juletre til barnehagen. Mens vi var der benyttet vi anledningen til å spørre Ingvar Frydenlund noen spørsmål om juletrær.

-Kan vi få lov til å få et juletre, spør barna?

-Ja, ja, ja. Det er klart, svarer Ingvar Frydenlund.

-Er det mange som kjøper juletre her?

-Dere er de første jeg har solgt til i år!

-Hvordan vokser juletrær, spør barna videre? Et av barna er ivrig, og kommer selv med svaret. –Du tar et frø, og så planter du det, og så graver vi det ned der i jorden, og så vokser det!

-ja! Frydenlund er helt enig.

Gjør dere noe spesielt med juletrærne for å få de til å vokse, spør en av de voksne.

-Vi kjøper trærne når de er små, og så graver vi et hull i jorden og setter vi de nedi der. Og så vokser de, og for hvert år så blir de større og større. Og så når vi sager de over, så er det sånne årringer i stammen og der kan vi se hvor mange år de har stått og vokset. Det kan vi jo se når vi har saget ned et juletre etterpå.

-Kan vi gjøre det, telle ringene?

Vi går videre på vår ferd, og på veien ned til juletrærne passerer vi hønsesgården. Frydenlund forteller at her har Hauken vært og tatt en høne! Det var litt spennende og litt urettferdig. Hvem hadde tatt en høne, og hvorfor det? Vi snakker sammen om at Hauken også trenger mat. Vi går videre og leiter etter det rette treet, tilslutt finner vi et fint et. Sag blir utlevert, og alle som vil får sage, litt hver. Tilslutt har vi felt julegranen, og alle er klar til å telle årringene.

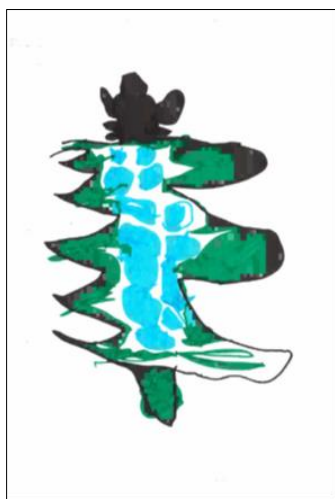
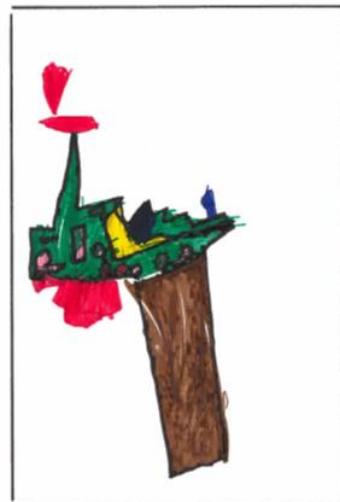
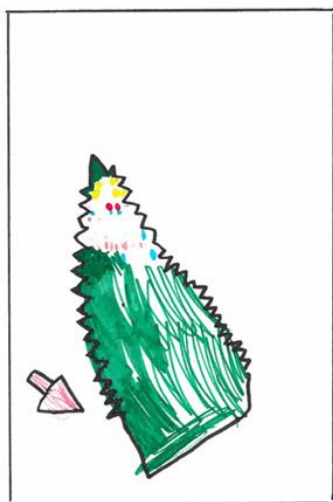
-En, to, tre, fire, fem, seks, sju, åtte, ni ...

-Ni, juletreet vårt har vokst i ni år.

Og nå måtte vi bære tilbake til tunet, hvor vi skulle hente det seinere. Det var en hel jobb! Sammen klarte vi å få det med oss! Etter turen tegnet vi juletrær. Her ser dere resultatet!

Nå gleder vi oss til å få sette det opp og pynte det med lys!

God jul fra oss til alle sammen!

Nytt fra Gnisten

Da var julemåneden allerede godt i gang! På Gnisten har vi trukket prosjektet inn i pepperkakekalenderen vår, og vi har bakt sjødyr av forskjellig slag. Som en del av prosessen har vi tegnet arbeidstegninger, eller maler, til bakingen. Det er blitt krabber, fisker, blekkspruter og tilslutt noen havfruer. Resultatet ble flott!

Fredag 27.november hadde vi den første adventssamlingen. Da tente vi lys, hørte på Mona fortelle om «Hvorfor bartrærne er grønne om vinteren» som er en historie av Florence Holbrook. Spiren hadde ansvaret for samlingen, og de sang «På låven sitter nissen med sin julegrøt» og alle sang «Tenn lys».

Nå gleder vi oss stort til å trekke adventskalender hver dag, lage gaver, pynte og høre julemusikk og syngte julesanger! Ta gjerne turen innom på avdelingen til oss, men pass på så dere ikke går rett inn i et juleverksted med hemmeligheter!

Gnisten ønsker dere en fin adventstid alle sammen!

Nytt fra Spiren.

Da var det blitt desember måned På Spiren og det betyr at vi tar en pause fra prosjektgruppene, men vi kommer til å trekke inn det vi har jobbet med i prosjektene inn i juleaktivitetene vi skal ha på avdelingen nå i desember. Vi ser fram til en stemningsfull og forventningsfull tid på Spiren.

På Spiren jobber vi mye med samspill, språk og sansemotorikk. Dette arbeidet foregår gjennom hele dagen, i morgenmøte, samlingsstund og hverdagsaktiviteter. I barnas lek så er det mange følelser som uttrykkes. Barna må lære å samarbeide på en god måte og de lærer selvhevdelse samtidig som de skal lytte til andre. Barna møter mange utfordringer i løpet av dagen og det oppstår ulike konflikter. De trenger å trene på å løse konflikter som oppstår på en god måte. Her veileder og hjelper de voksne, de voksne lytter og tar barnas opplevelser og følelser på alvor.

Pepperkakebaking

Høstens prosjekt handler om livet i fjæren. Da ble det naturlig å bruke kamskjell som form på vår pepperkakekalender. Formen var enkel og lage, og barna kunne selv bruke kniv og skjære ut.

Vi jobbet på det store kjøkkenet nede, for å få bedre plass. Barna var nede og jobbet to og to. Vi hørte på julemusikk og koste oss.

Når barna hadde laget hvert sitt kamskjell, bakte vi litt ekstra for å ha til kos i boksen vår.

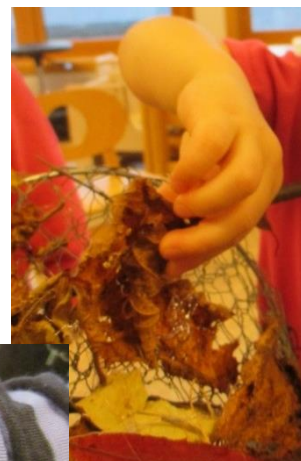
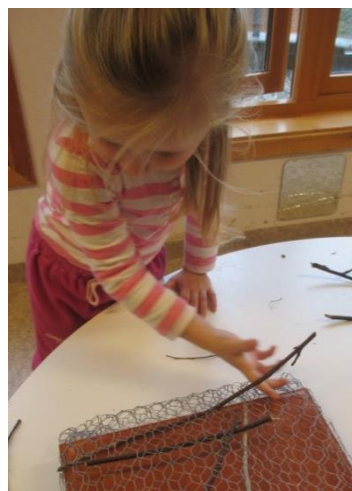
Når pepperkaken var ferdige, var det tid for pynting! Og vi sparte verken på glasur, non-stop eller seigmenn. En del av det gode fant også veien ned i de mange store og små magene... Det er viktig å kunne kose seg i blant.

Pepperkakene ble kjempefine og nå er det bare å vente i spenning... Hvem trekker pepperkaken i dag mon tro?

Nytt fra Dråpen

Da er vi kommet til desember og selve julemåneden. I prosjektet har vi jobbet videre med pinnsvin og snakket om hvor de bor om vinteren. Vi har laget et hi av en stor blomsterpotte. Den har vi plassert på den faste turplassen vår i Tumyrskogen og dekket den med løv. Så får vi håpe at det er noen pinnsvin som vil flytte inn. Vi har og laget et pinnsvin hi inne på avdelingen. Hiet har vi laget av hønsenetting som vi spikret fast til en treplate. Hiet ble dekket med pinner, blader og løv, som vi har samlet på turene våre. Pinnsvinet har vi laget av en tom brusflaske som vi har malt brun. Piggene er laget av stikker.

Nytt fra Virvel

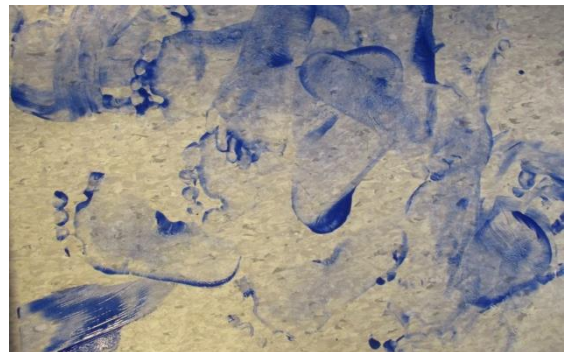
Da var det blitt desember måned også på Virvel. Dette betyr at vi tar en pause fra prosjektarbeid og fokuserer på tema jul. Vi ser frem mot en stemningsfylt tid på avdelingen.

Denne høsten har vi imidlertid kommet langt i vårt prosjektarbeid om «Meg selv og bygden». I oktober var vi på teater og så forestillingen «Spurv» som gav oss inspirasjon til å jobbe videre med nettopp spurv. Vi har hatt fokus på gjenbruk og jobbet med årets kunstner, Chris Jordan, opp mot dette. Vi har også begynt på veggbildet hvor barna

blant annet har fått god sansestimulering ved å male på en rullegrading med hele kroppen.

På turene i høst har vi vært opptatt av barna skal få kjennskap til sitt nærmiljø. Vi har besøkt treet vårt på Kirkevik, alpakaene og sauene på Steinsland. Turene har bydd på overraskelser, som har inspirert og barna har begynt å kjenne igjen stedet vårt i skogen. Etter nyttår vil vi fortsette arbeidet og bevege

oss mer over i uttrykksfasen av prosjektet.

Vi ønsker alle sammen en fin adventstid!